

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลบ้านโตก

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโตก

ตำบลบ้านโตก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

คำนำ

ปราชญ์ชาวบ้าน หรือนักคิดท้องถิ่น หรือครุภูมิปัญญาไทยแล้วแต่จะเรียกกัน จะมีมากมายในหลายด้านแล้วแต่งานที่ท่านปฏิบัติจนบังเกิดผล ไม่ว่าจะเรียกอะไรก็ตามคุณสมบัติของผู้ที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน คือ

๑. คนเหล่านี้มีธรรมะอยู่ในใจทุกท่าน เป็นธรรมะของความรัก ความเมตตา ความอยากช่วยคน เป็นธรรมะโดยการปฏิบัติ

๒. คนเหล่านี้คิดทำสรุปบทเรียน แล้วนำมาเป็นความรู้ให้คน เห็นได้อย่างชัดเจน มีทั้งวิชาการและภาคปฏิบัติให้เห็น

๓. คนเหล่านี้มีความรัก ความเป็นปราชญ์ไม่ได้อยู่ที่ความฉลาด ของปัญญาที่เกิดจากการกระทำแต่เกิดจากรักที่มีธรรมะเป็นแรงบันดาลใจให้ แบ่งปันแก่ผู้อื่น

๔. คนเหล่านี้เป็นร่มโพธิ์ ร่มไทร การแผ่ภูมิปัญญาที่เกิดจาก การทำจริงด้วยความรักแผ่นดินที่มีลูกหลาน มีป่า มีชุมชน มีเมือง

ดังนั้น สรุปได้ว่าปราชญ์ชาวบ้านนั้นเป็นผู้ที่มีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับ ธรรมชาติมีความคิดเข้าระบบขอพบค้นหาคำความจริง ช่างสังเกตและนำสิ่งที่พบเห็น มาเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงสามารถสรุปเป็นบทเรียนได้ดังเช่นปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการเกษตร ซึ่งมีอยู่ทั่วไปในทุกภาคของประเทศ

ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโตก ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ของผู้ที่ทำคุณประโยชน์ เสียสละ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อคนในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโตก จึงได้จัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น ขึ้นเพื่อยกย่อง และเผยแพร่ให้ชนรุ่นหลังได้ถือ เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต ต่อไป

จัดทำโดย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโตก

ทะเบียน/ประวัติ ปราชญ์และประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำกระเป๋าจากเชือกและปอแก้ว

นางสำเนา ชัยสุบิน อายุ 58 ปี

การศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่อยู่ปัจจุบัน 114 หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานภาพครอบครัว สมรส

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านการจักสาน ทำกระเป๋าจากเชือกกลมและปอแก้ว เริ่มทำมาประมาณ 10 ปีแล้ว โดยศึกษาจากทีวีบ้าง เห็นที่อื่นแล้วนำมาลองทำบ้าง คิดเองบ้าง ตอนแรกก็ประดิษฐ์สำหรับไว้ใช้เอง ต่อมาเพื่อนบ้านเห็นก็มาขอซื้อบ้าง ลองให้เขาเอาไปใช้บ้าง ปัจจุบันนี้มีของสำหรับจำหน่ายราคาไม่แพง

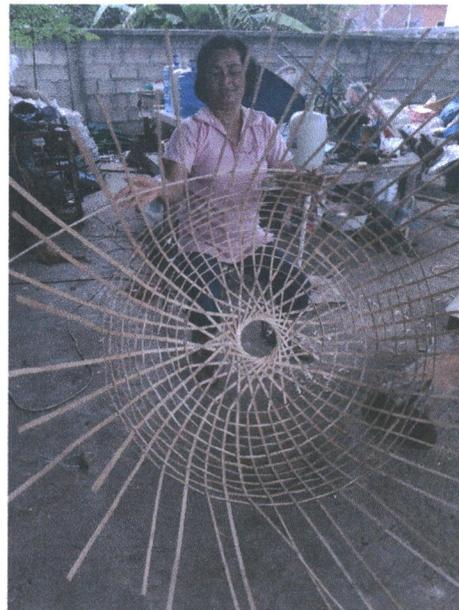
จุดประสงค์การขึ้นทะเบียน

1. เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ขั้นตอนในการใช้เชือกกลมและปอแก้วมาประดิษฐ์เป็นกระเป๋า
2. เพื่อให้ได้เห็นความสำคัญของอาชีพและตระหนักถึงการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ทะเบียน/ประวัติ ปราชญ์และประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานของใช้ในครัวเรือน

นางคมดาว บุปผา อายุ 50 ปี

การศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่อยู่ปัจจุบัน 11/3 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานภาพครอบครัว สมรส

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านการจักสาน อย่างเช่น สานตะกร้า ชุ่มไก่ กระติบข้าว เริ่มทำมาประมาณ 15 ปีแล้ว โดยศึกษาจากทีวีบ้าง เห็นที่อื่นแล้วนำมาลองทำบ้าง คิดเองบ้าง ตอนแรกก็ประดิษฐ์สำหรับไว้ใช้เอง ต่อมาเพื่อนบ้านเห็นก็มาขอซื้อบ้าง ลองให้เขาเอาไปใช้บ้าง ปัจจุบันนี้มีของสำหรับจำหน่ายราคาไม่แพง

จุดประสงค์การขึ้นทะเบียน

1. เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ขั้นตอนในการใช้ไม้ไผ่มาจักสาน
2. เพื่อให้ได้เห็นความสำคัญของอาชีพและตระหนักถึงการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ทะเบียน/ประวัติ ปราชญ์และประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการวางแผนไทย

นางแก้ว ไชยราช อายุ 51 ปี

การศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่อยู่ปัจจุบัน 105/2 หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานภาพครอบครัว สมรส

ทะเบียน/ประวัติ ปราชญ์และประวัติภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการนวดแผนไทย

นางตุ้ย วงศ์ปุ้ย อายุ 46 ปี

การศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่อยู่ปัจจุบัน 105/2 หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานภาพครอบครัว สมรส

ภูมิรัฐ/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถในการนวดแผนไทย อย่างเช่น การนวดน้ำมัน นวดผ่อนคลาย นวดฝ่าเท้า นวดประคบ นวดจับเส้น และนวดไมเกรน การนวดแผนไทย หรือ นวดแผนโบราณ เป็นการนวดชนิดหนึ่งในแบบไทย ซึ่งเป็นศาสตร์บำบัดและรักษาโรคแขนงหนึ่งของการแพทย์แผนไทย โดยจะเน้นในลักษณะการยืดเส้น และการกดจุด ซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อ “นวดแผนโบราณ” โดยมีหลักฐานว่านวดแผนไทยนั้นมีประวัติมาจากประเทศอินเดีย และมีการนำเข้ามาในประเทศไทย จากนั้นได้ถูกพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้เข้ากับวัฒนธรรมของสังคมไทย จนเป็นรูปแบบแผนที่เป็นมาตรฐานของไทยและส่งทอดมาจนถึงปัจจุบัน

จุดประสงค์การขึ้นทะเบียน

1. เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ขั้นตอนในการนวดแผนโบราณ ทั้งนวดยืดเส้น และการกดจุด
2. เพื่อให้ได้เห็นความสำคัญของอาชีพ